

B.A. (Honours) Examination 2018
Semester-III (CBCS)
Sanskrit (Honours)
Course : CC-7
(Indian Social Institutions and Polity)

Time : 3 Hours

Full Marks : 60

Questions are of value as indicated in the margin

1. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु त्रयाणामुत्तरं लिखत— 10×3=30
 - (a) मनुस्मृत्यनुरोधेन मोक्षस्वरूपं प्रकाशयत ।
 - (b) एतच्चतुर्विधं प्राहुः साक्षाद् धर्मस्य लक्षणम् —
इतीमं कारिकांशं व्याख्यात ।
 - (c) महाभारतानुसारेण राजधर्मः निरूपयताम् ।
 - (d) दण्डनीतिविषये नातिदीर्घं प्रबन्धं लिखत ।
 - (e) षाड्गुण्यस्य स्वरूपं विचारयत ।
 - (e) स्त्रीणां धर्मं मनुस्मृत्युक्तदिशा प्रतिपादयत ।
2. Explain any one from the following - 6
 - (a) संकल्पमूलः कामो वै यज्ञाः संकल्पसंभवाः ।
व्रतानि यमधर्माश्च सर्वे संकल्पजाः स्मृताः
 - (b) व्यवहारान्नृपः पश्येद्विद्विभ्रान्ब्राह्मणैः सह ।
धर्मशास्त्रानुसारेण क्रोध-लोभ-विवर्जित ॥
3. Translate any one of the following into English or Hindi or Bengali. 4
 - (a) उदितेऽनुदिते चैव समयाध्युषिते तथा ।
सर्वथा वर्तते यज्ञ इतीयं वैदिकी श्रुतिः ॥
 - (b) नामधेयं दशम्यां तु द्वादश्यां वाऽस्य कारयेत् ।
पुण्ये तिथौ मुहूर्ते वा नक्षत्रे वा गुणाऽन्विते ॥
4. अधोलिखितेषु चतुर्णां प्रश्नानामुत्तरं संक्षिप्तरूपेण प्रदीयताम्— 5×4=20
 - (a) संस्कारः । (b) राजोत्पत्तिः । (c) सभा समितिश्च । (d) कौटिल्यः
 - (e) जातिविचारः । (f) याज्ञवल्क्यस्मृतौ धर्मस्वरूपम् ।